

Οικ. Πατριάρχης: “Η μέριμνα για το φυσικό περιβάλλον αποτελεί ουσιαστική έκφραση της εκκλησιαστικής ζωής”

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Το μήνυμά του για την εορτή της Ινδίκτου εξέδωσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Το φετινό μήνυμα του Παναγιωτάτου επικεντρώνεται σε ένα ζήτημα που όλο και περισσότερο λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις. Αυτό της οικολογικής κρίσης και της κλιματικής αλλαγής.

“Το ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριαρχείου διά την προστασίαν της κτίσεως δεν εγεννήθη ως αντίδρασις εις την σύγχρονον οικολογικήν κρίσιν, δεν είναι δημιούργημά της. Αυτή ήτο απλώς η αφορμή και η ευκαιρία διά να εκφράση, να αναπτύξη, να διακηρύξη και να προβάλη η Εκκλησία τας οικοφιλικάς αρχάς της. Θεμέλιον της αδιαπτώτου μερίμνης της Εκκλησίας διά το φυσικόν περιβάλλον είναι αυτή αύτη η εκκλησιολογική ταυτότης και η θεολογία της. Ο σεβασμός και η προστασία της κτίσεως είναι διάστασις της πίστεώς μας, περιεχόμενον της ζωής

μας εν Εκκλησία και ως Εκκλησίας. Η ίδια η ζωή της Εκκλησίας είναι «βιωμένη οικολογία», έμπρακτος σεβασμός και μέριμνα διά την δημιουργίαν και πηγή των οικολογικών δραστηριοτήτων της” αναφέρει σε σημείο του μηνύματος του ο Παναγιώτατος, ενώ αλλού τονίζει: **“Η μέριμνα διά το φυσικόν περιβάλλον δεν είναι μία πρόσθετος δραστηριότης εις την εκκλησιαστικήν ζωήν, αλλά ουσιαστική έκφρασις αυτής”**.

Διαβάστε ολόκληρο το μήνυμα:

Προσφιλείς άδελφοί Ιεράρχαι καί τέκνα έν Κυρίω άγαπητά,

Εύδοκία καί χάριτι τοῦ πανδώρου Θεοῦ συμπληροῦνται σήμερον 30 ἔτη ἀπό τῆς καθιερώσεως ὑπό τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς ἐορτῆς τῆς Ἰνδίκτου καί πρώτης ἡμέρας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους ὡς «Ἡμέρας προστασίας τοῦ περιβάλλοντος». Ἡ εὐλογημένη αὕτη πρωτοβουλία ἔσχε δαψιλῇ καρποφορίαν. Δέν ἀπηυθύνθημεν μόνον πρός τοὺς ὀρθοδόξους πιστούς, οὔτε μόνον πρός τοὺς χριστιανούς ἢ τοὺς ἐκπροσώπους ἄλλων θρησκειῶν, ἀλλά καί πρός πολιτικές προσωπικότητας, πρός περιβαλλοντολόγους καί ἄλλους ἐπιστήμονας, πρός τοὺς διανοομένους καί κάθε ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως, ἐπιζητοῦντες τήν συμβολήν των.

Αἱ περιβαλλοντικά δράσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐλειτούργησαν ὡς ἔναυσμα διά τήν θεολογίαν, νά προβάλη μέ ἔμφασιν τήν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπολογίας καί κοσμολογίας, τήν εὐχαριστιακὴν θεώρησιν καί χρῆσιν τῆς δημιουργίας καί τό πνεῦμα τοῦ ὀρθοδόξου ἀσκητισμοῦ ὡς βάσιν διά τήν κατανόησιν τῶν αἰτίων καί ἀντιμετώπισιν τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος. Ἡ σχετική μέ τήν θεολογικὴν οἰκολογίαν ἢ οἰκολογικὴν θεολογίαν βιβλιογραφία εἶναι ἐκτενεστάτη καί συγκροτεῖ έν τῷ συνόλῳ της ἀξιόλογον ὀρθόδοξον μαρτυρίαν ἔναντι μιᾶς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων προκλήσεων διά τήν σύγχρονον ἀνθρωπότητα καί τήν ζωήν ἐπί τῆς γῆς. Ἡ ἐνασχόλησις μέ τό οἰκολογικόν πρόβλημα καί τάς κοσμολογικάς διαστάσεις καί ἐπιπτώσεις τῆς ἁμαρτίας, αὐτῆς τῆς ἀλλοτριωτικῆς ἐσωτερικῆς «ἀνατροπῆς ἀξιῶν» εἰς τόν ἄνθρωπον, ἔφερεν εἰς τό προσκῆνιον τήν συνάφειαν περιβαλλοντικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων καί τήν ἀνάγκην κοινῆς προσεγγίσεώς των. Στράτευσις διά τήν προστασίαν τῆς ἀκεραιότητος τῆς δημιουργίας καί διά τήν κοινωνικὴν δικαιοσύνην εἶναι δράσεις ἀλληλένδετοι καί ἀδιαίρετοι.

Τό ἐνδιαφέρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διά τήν προστασίαν τῆς κτίσεως δέν ἐγεννήθη ὡς ἀντίδρασις εἰς τήν σύγχρονον οἰκολογικὴν κρίσιν, δέν εἶναι δημιούργημα της. Αὐτὴ ἦτο ἀπλῶς ἡ ἀφορμὴ καί ἡ εὐκαιρία διά νά ἐκφράσῃ, νά ἀναπτύξῃ, νά διακηρύξῃ καί νά προβάλῃ ἡ Ἐκκλησία τάς οἰκοφιλικάς ἀρχάς της.

Θεμέλιον τῆς ἀδιαπτώτου μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας διὰ τό φυσικόν περιβάλλον εἶναι αὕτη αὕτη ἡ ἐκκλησιολογική ταυτότης καί ἡ θεολογία της. Ὁ σεβασμός καί ἡ προστασία τῆς κτίσεως εἶναι διάστασις τῆς πίστεώς μας, περιεχόμενον τῆς ζωῆς μας ἐν Ἐκκλησίᾳ καί ὡς Ἐκκλησίας. Ἡ ἰδία ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «βιωμένη οἰκολογία», ἔμπρακτος σεβασμός καί μέριμνα διὰ τήν δημιουργίαν καί πηγή τῶν οἰκολογικῶν δραστηριοτήτων της. Κατ' οὐσίαν, τό ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας διὰ τήν προστασίαν τῆς κτίσεως εἶναι προέκτασις τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἰς ὅλας τάς διαστάσεις τῆς σχέσεώς της μέ τόν κόσμον. Ἡ λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας, τό ἀσκητικόν ἥθος, ἡ ποιμαντική διακονία, ἡ σταυροαναστάσιμος βιοτή τῶν πιστῶν, ὁ ἄσβεστος πόθος τῆς αἰωνιότητος, συγκροτοῦν μίαν κοινωνίαν προσώπων διὰ τήν ὁποίαν ἡ φυσική πραγματικότης δέν εἶναι ἀντικείμενον, χρηστικόν ὑλικόν διὰ τήν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀτόμου καί τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλά ἐνέργημα, πεπραγμένον, δημιούργημα τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς καλεῖ νά τό σεβασθῶμεν καί νά τό προστατεύσωμεν, καθιστάμενοι «συνεργοί» αὐτοῦ, «οἰκονόμοι», «φύλακες», καί «ἱερεῖς» τῆς δημιουργίας, νά καλλιεργήσωμεν εὐχαριστιακήν σχέσιν μέ τήν κτίσιν.

Ἡ μέριμνα διὰ τό φυσικόν περιβάλλον δέν εἶναι μία πρόσθετος δραστηριότης εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν ζωήν, ἀλλά οὐσιαστική ἔκφρασις αὐτῆς. Δέν ἔχει κοσμικόν, ἀλλά ἀμιγῆ ἐκκλησιαστικόν χαρακτήρα, εἶναι «λειτουργική διακονία». Ὅλαι αἱ πρωτοβουλίαι καί αἱ δράσεις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «ἐφηρμοσμένη ἐκκλησιολογία». Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἡ θεολογική οἰκολογία δέν ἀναφέρεται μόνον εἰς τήν ἀνάπτυξιν οἰκολογικῆς εὐαισθησίας καί εἰς τήν ἀντιμετώπισιν τῶν περιβαλλοντικῶν προβλημάτων ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπολογίας καί κοσμολογίας, ἀλλά ἐπεκτείνεται εἰς τήν ἐν Χριστῷ ἀνακαίνισιν συμπάσης τῆς κτίσεως, ὅπως αὕτη πραγματώνεται καί βιοῦται ἐν τῇ Θεῷ Εὐχαριστίᾳ, ὡς εἰκόνι καί προγεύσει τῆς ἐσχατολογικῆς πληρώσεως τῆς Θείας Οἰκονομίας ἐν τῇ δοξολογικῇ πληρότητι καί φωτοχυσίᾳ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Τιμιώτατοι ἀδελφοί καί προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Τό οἰκολογικόν πρόβλημα ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ κόσμος μας ἀποτελεῖ ἐνότητα, ὅτι τά προβλήματα μας εἶναι παγκόσμια καί κοινά. Διὰ τήν ἀντιμετώπισιν τῶν κινδύνων ἀπαιτεῖται πολύπλευρος κινητοποίησης, σύγκλισις, συμπόρευσις, σύμπραξις. Εἶναι ἀδιανόητον, ἡ ἀνθρωπότης νά γνωρίζῃ τήν σοβαρότητα τοῦ προβλήματος καί νά συνεχίζῃ νά συμπεριφέρεται ὡς νά μή ἐγνώριζεν. Ἐνῷ κατά τάς τελευταίας δεκαετίας, τό κυρίαρχον πρότυπον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς παγκοσμιοποιήσεως, μέ πρόσημον τόν φετιχισμόν τῶν οἰκονομικῶν δεικτῶν καί τήν μεγιστοποίησιν τοῦ κέρδους, ὥξυνε τά οἰκολογικά καί κοινωνικά προβλήματα, ἐξακολουθεῖ νά κυριαρχῇ εὐρέως ἡ ἄποψις ὅτι «δέν ὑπάρχει ἄλλη ἐναλλακτική

ἐπιλογή» καί ὅτι ἡ μή συμμόρφωσις πρὸς τὴν ἄτεγκτον νομοτέλειαν τῆς οἰκονομίας θά ὀδηγήσῃ εἰς ἀνεξελέγκτους κοινωνικάς καί οἰκονομικάς καταστάσεις. Τοιοῦτοτρόπως, ἀγνοοῦνται καί δυσφημίζονται αἱ ἐναλλακτικαὶ μορφαὶ ἀναπτύξεως καί ἡ ἰσχὺς τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καί τῆς δικαιοσύνης.

Ἡμεῖς ὀφείλομεν νά δραστηριοποιηθῶμεν ἔτι περαιτέρω διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ πράξει τῶν οἰκολογικῶν καί κοινωνικῶν συνεπειῶν τῆς πίστεώς μας. Εἶναι ἐξόχως σημαντικόν ὅτι αἱ καθ' ἡμᾶς ἀρχιεπισκοπαὶ καί μητροπόλεις, πολλαὶ ἐνορίαι καί ἱεραὶ Μοναί, ἔχουν ἀναπτύξει οἰκολογικάς πρωτοβουλίας καί πρακτικάς διὰ τὴν προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος, καί ποικίλα προγράμματα περιβαλλοντικῆς ἀγωγῆς. Πρέπει νά δοθῇ ἰδιαίτερα ἔμφασις εἰς τὴν ἐν Χριστῷ διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων, ὥστε αὕτη νά λειτουργῇ ὡς χῶρος καλλιέργειας καί ἀναπτύξεως οἰκολογικοῦ ἡθους καί ἀλληλεγγύης. Ἡ παιδική καί ἡ ἐφηβική ἡλικία ἀποτελοῦν ἰδιαίτερος εὐνοϊκὰς περιόδους τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου δι' οἰκολογικὴν καί κοινωνικὴν εὐαισθητοποίησιν. Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ἐν ἐπιγνώσει τῆς σπουδαιότητος τῆς περιβαλλοντικῆς ἐκπαιδεύσεως, συνεχίζον τὴν σειράν τῶν σχετικῶν σεμιναρίων, ἀφιέρωσε τὴν ἐν τῇ Ἑδρᾷ αὐτοῦ ὁργανωθείσαν Γ' διεθνῇ «Διάσκεψιν τῆς Χάλκης διὰ τὴν Θεολογίαν καί τὴν Οἰκολογίαν» (31 Μαΐου - 4 Ἰουνίου 2019), εἰς τό θέμα τῆς ἐντάξεως εἰς τὰ προγράμματα τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν μαθημάτων καί προγραμμάτων σχετικῶν μέ τὴν οἰκολογίαν καί τὴν οἰκολογικὴν παιδείαν. Ἡ λύσις τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ἀνέφικτος χωρὶς πνευματικόν προσανατολισμόν.

Περαίνοντες τόν λόγον, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν αἴσιον καί εὐλογημένον ἐκκλησιαστικόν ἔτος, πλούσιον ἐν ἔργοις θεαρέστοις, καλοῦντες δέ τὰ ἀνά τὴν οἰκουμένην φωτόμορφα τέκνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας νά προσεύχωνται διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας, νά ζοῦν οἰκοφιλικῶς καί φιλαδέλφως εἰς ὅλας τὰς διαστάσεις τῆς ζωῆς των, νά ἀγωνίζωνται διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καί διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς εἰρήνης καί τῆς δικαιοσύνης, καί διατρανοῦντες ἅπαξ ἔτι τὴν ἀλήθειαν ὅτι δέν ὑπάρχει ἀληθὴς πρόοδος, ὅταν θίγεται ἡ «καλὴ λίαν» δημιουργία καί ὁ κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθεὶς ἄνθρωπος, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς, μεσιτεῖα τῆς Ἀγιοπρώτου Παναγίας τῆς Παμμακαρίστου, τὴν ζωοπάροχον χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Δημιουργοῦ καί Προνοητοῦ πάσης τῆς κτίσεως.